

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
EGY HÓRA 250 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTÉLAJÓDOROSOG: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 4.

A központi hatalmak célja Oroszországgal

Hertling birodalmi kancellár a háboru végétől — Oroszországban ratifikálták a békeszerződést — Hollandia kénytelen volt átadni hajóit az ententenak

Vezérkarunk jelentése

I.
Budapest, március 17. — Hivatalos jelentés.

Nincs jelenteni való.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

II.
Budapest, március 18. — Hivatalos jelentés.

Nincs különösebb jelenteni való.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

I.
Berlin, március 17. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadesoportja: Flandriában a tüzéségi tevékenység déltől kezdve fokozódott. A többi arcvonalon csak zavaró tüzelésre szorítkozott. Este sokszor feléledt.

A német trónörökös és Gallwitz tábornok hadesoportja: Az Aillette mentén, Berry au Bactól délnyugatra, valamint Tahure mellett sikeresen végrehajtott vállalkozásainkkal kapcsolatban időnkint fokozódott a harci tevékenység. Avocourtól nyugatra tíz óras tüzelő-előkészítés után francia osztagok széles arcvonalon előretörték. Részben tüziinkkel lekötöttük, részben gyalogságunk közelharcban verte vissza őket. A Maas keleti partján napközben és sokszor az éj folyamán is erős tüzéségi harc folyt. Őrvalóságunk több helyen felderítésekre tört előre. Klurhesseni és walddecki rohamesapatok Samogneuxnél, hadeni századok Beaumontnál, szász rohamesapatok Beconvauxnál mélyen benyomultak az ellenséges állásba és több mint 200 francia fogolylyal, köztük egy zászlóaltrózzsal tértek vissza.

Albrecht württembergi herceg hadesoportja: A parrói erdőben, valamint Blamont és Badonvillers vidékén az ellenség élénk tevékenységet fejtett ki.

Légi harcban és a földről tegnap 17 repülőgépet és 2 kötött léggömböt löttünk le. A többi harctéren nincs újság.

II.

Berlin, március 18. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadesoportja: Flandriában Armentières-től északra, továbbá az angoloknak a La Bassée-i csatorna mindkét oldalán intézett előretöréseivel kapcsolatban a tüzéségi tevékenység több helyen fokozódott. Az arcvonal többi részén mérsékelt határok között maradt.

A német trónörökös, Gallwitz tábornok hadesoportja: Az Oise és Aisne között, Reimstől északra és a Champagne egyes szakaszaiban feléledt a tüzéségi tüz. A Maas mindkét oldalán pedig fokozottabb erővel egész nap tartott.

Albrecht württembergi herceg hadesoportja: A lotharingiai arcvonalon és a középső Vogézekben időnkint tüzéségi tevékenység.

Az egész arcvonalon igen élénk repülőtevékenység. Francia repülők a le touri jól felismerhető kórháztelepekre bombákat dobtak. Mi tegnap 22 ellenséges repülőgépet és 2 kötött léggömböt löttünk le. Kroll hadnagy 21. légi győzelmét aratta. Februárban a német arcvonalakon az ellenséges haderők 18 kötött léggömböt és 128 repülőgépet vesztek, a melyek közül 59 vonalaink mögött, a többi az ellenséges állások mögött megfigyelhetően lezuhant. Mi harcban 61 repülőgépet és 3 kötött léggömböt veszítettünk.

KELETI HARCTÉR.

Déli Ukrániában megszállottuk Nikolajewet.

A többi harctéren nincs újság.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A kancellár a békekötésről

Berlin, március 18. A német birodalmi gyűlés főbizottsága ma ülést tartott, amelyen Hertling birodalmi kancellár beszédet mondott. Kifejtette az orosz béke előzményeit, a melyek végeredményükben odavezettek, hogy ki kellett mondani az igent vagy nemet. Március 3-án ennek alapján megtörtént a békekötés, 16-án az illetékes gyűlések ratifikálták Moszkvában. Utalt az entente képmutatására, amellyel az oroszországgal megkötött békét fogadta. Jellemző rájuk nézve, hogy önzetlenségről beszélnek akkor, amikor semleges országokra ráteszik a kezüket, Oroszországgal szemben a központi hatalmak célja, hogy a súlyos megpróbáltatásokat kiállott országnak lehetővé tegyék a rendes viszonyok közé való visszatérést. A határszéli államok egész sora saját akaratából vált ki Oroszországból. A kurlandi küldöttség azzal a kívánsággal jött Berlinbe, hogy Németországgal szorosabb összeköttetést létesítsen. Németország köszönettel vette ezt tudomásul. Hasontló nyilatkozatot akar tenni a litván küldöttség is, amelyet a napokban várnak. Estlandban és Livlandban más a helyzet. Itt a német rendőri hatalom marad meg, míg a rendes állapotok helyreállanak. Lengyelországot illetőleg csak Lengyelországnak, Németországnak és a monarchiának van beleszólása, mert Lengyelország függetlenségét e két hatalom hirdette ki. Ha a békefeltételek elfogadtnak, az egész keleti fronton megszűnik a háboru, de a világháborunak még nem lesz vége, mert az entente meg akar semmisíteni bennünket. De mi súlyos áldozatokat is készszek vagyunk hozni s bizunk katonáinkban és hadvezéreinkben. A felelősség a vérontásért azok fejére száll, akik ezt tovább is előidézik.

Ezután Busche államtitkár, majd a pártok szónokai szólaltak föl.

A vitát holnap folytatják.

Oroszország ratifikálta a békeszerződést

Pétervárr, március 18. A Reuter-ügynökség jelenti: A békeszerződést 15-én éjjelkor ratifikálták. Steinberg igazságügyi népbiztos közölte, hogy a baloldali szociál-forradalmárok elhárítják magukról a békekötés miatt a felelősséget és fentartja magának a jogot, hogy a békefeltételek végrehajtását teljes erővel megakadályozza.

URANIA

Ma, kedden:
március 19.

Uj Jólal-film

Bazdag

Szegények

Jókai legérdekesebb
több regénye
4 részben.

Főszereplők:

Szentgyörgyi Mártha
Mattyasovszky Ilona
K. Demjén Mari
Somlai Arthur
Szöréghy Gyula
Lajthay Károly.

Előadások kezdete
5, 7 és 9 órákor.

APOLLO

Ma, kedden
március 19.

A Csinya film

fantasztikus történet
4 fejezetben.

Főszereplők:

Kramer Leopold
B. Marton Erzi
Balassa Jenő.

Előadások kezdete:
5, 7, és 9 órákor

Az oroszok berlini nagykövete
Pétervár, március 18. Joffe, aki a brest-litowski béketárgyalásokra kiküldött orosz delegátusok elnöke volt, berlini nagykövetté nevezték ki.

Bessarábia a román béketárgyaláson

Genf, március 18. A Temps jelenti Jassyból: Bessarábia, mint független köztársaság, megbízottakat küld a bukaresti béketárgyalásokra.

Marghiloman miniszterelnök lesz

Bukarest, március 18. (Magyar Távirati Iroda.) A román király Jassyba hívta Marghilomant és felkérte, hogy alakítson új kormányt. Marghiloman gondolkodási időt kért és visszatért Bukarestbe, hogy érintkezésbe lépjen a központi hatalmak képviselőivel. Beható tanácskozások után Marghiloman ma este visszaautazik Jassyba, kihallgatáson jelenik meg a királynál és ez után fog dönteni.

Rotterdam, március 18. A Reuter-ügynökség jelenti: A Daily Mail értesülése szerint Averescu román miniszterelnök azért mondott le, mert ő és kormánya nem akarta elfogadni a központi hatalmak békefeltételeit.

Hollandia átadja hajóit az ententének

Hága, március 18. A Hollandi Távirati Iroda jelenti:

Laudon miniszter a kamarában kijelentette, hogy a hollandi kormány kénytelen volt elfogadni a szövetséges kormányok a kormányok ama követelését, hogy hollandi hajókat veszedelmes zónán át járasson, aminek ellenében a hatalmak megígérték, hogy április 15-ig 10,000 tonna búzát szállítanak. — Akormány azért fogadta el ezt, mert Németország kijelentette, hogy egy hónapon belül nem tud Hollandiának 100,000 tonna búzát szállítani.

Németország megszigorítja a buvárhajóharcot

Berlin, március 18. Hivatalosan jelentik: A német kormány az angol tengeri haderő magatartása következtében kényszerítve érzi magát, hogy az elzárt területen való hajózást szigorúbb tegye a semleges hajózás számára és hogy ezt a területet kibővítsék. Ezért nyomtatékosan felszólítják a semleges hajózást, hogy kerülje a veszedelmesnek megjelölt zónát. A német kormány semmi felelősséget nem vállal azokért a veszedelmekért, amelyek a semleges hajózást ezen a területen érik. Különös és kivételes esetekben a német tengeri hadvezetőség adhat engedelmet az elzárt területen való utazásra.

A hivatalos jelentés ezután pontosan megjelöli, hogy mennyire terjesztették ki az elzárt területet. A lényeges az, hogy a veszedelmes zóna közelebb vonult a holland partokhoz.

Az angolok elhagyják Romániát

Berlin, március 18. A jassyi angol konzul felszólította az angol alattvalókat, hogy legyenek készen az elutazásra.

— Egyévi önkéntesek felvétele a honvéd lovasághoz, vagy honvéd tüzéséghez. A honvédelmi miniszter a honvéd lovasághoz, illetőleg honvéd tüzéséghez belépni óhajtó egyévi önkéntesek felvételét a honvédkerületi parancsnokságokra ruházta át. A jövőben megtartandó népfelkelési bemutató szemlén mindazon alkalmasnak osztályozott ifjak tehát, akik a honvéd lovasághoz vagy honvéd tüzéséghez óhajtanak mint egyévi önkéntesek (egyévi önkéntesjelöltek) belépni, ebbeli kérvényüket, amelyben az egyévi önkéntesi

kedvezményben való részesítésüket és a választott csapattesthez való felavatásukat kérik, a járási tisztviselő által kiállított belépési bizonyítvánnyal, érettségi (iskolai látogatási) bizonyítvánnyal és az eredeti népfelkelési igazolványi lappal, kiskorúság esetén a hitelesített szülői beleegyezési nyilatkozattal felszerelve, közvetlenül a népfelkelési bemutató szemlén való megjelenésük után, ahhoz a honvédkerületi parancsnoksághoz nyújtják be, amelynek területén a választott honvéd huszár-, illetőleg honvéd tüzéség (osztály) pótteste van elhelyezve. Ilyen kérvények tehát a m. kir. honvédelmi miniszterhez nem nyújthatók be, annál is inkább nem, mert az oda felterjesztett kérvények elintézésére semmiféle érdemleges befolyást nem gyakorolhat, mert az egyes kerületi parancsnokságoknál még rendelkezésre álló helyek számát sem ismeri, ha tehát ilyen kérvények mégis a honvédelmi miniszterhez érkeznének, azok az illetékes honvédkerületi parancsnokságok adatnak le elintézés végett és ez utóbbi eljárás a kérelem elintézését vagy késleltetését, sőt gyakran az idő rövidsége miatt a felvételt meg is hiusíthatná.

Általánosságban elfogadták a választójogi javaslatot

Husvét után megkezdik a részletes vitát

A választójogi bizottság ma egyetlen szavazat ellenében egyhangúlag elfogadta általánosságban a választójogi javaslatot. — Ma még Tisza István gróf mondott nagy beszédet, majd Vázsonyi és Apponyi Albert szövegeket föl s ezzel szavazás alá került a kérdés. Most már — az eddigi megállapodások szerint — a husvét utáni első napokban megkezdik a javaslat részletes tárgyalását.

A bizottság üléséről tudósításunk a következő:

Beöthy László elnök tíz órakor nyitotta meg az ülést.

Az ülés megnyitása után Tisza István gróf szólalt fel. Mindenekelőtt a nemzetiségi kérdéssel foglalkozik. Elismeri, hogy a háború tanulságai ezt a kérdést bizonyos fokig új világlátásba helyezték. Őva int azonban az egyoldalú megítéléstől, mert a háború igazolta azt is, hogy nemzetiségeink egy része hű állampolgárnak mutatkozott és attól a háború előtt követelt elvől, hogy elsősorban jó bánásmóddal igyekezzünk a nemzetiségek szeretetét megnyerni, nem szabad eltérni.

A tótságot derekasan harcolt, a hazai rutén nép pedig a galíciai ruténnel ellentétben, föltétlenül államihiinek mutatkozott. Az erdélyi román betörés szomorú tanulságokkal járt, amennyiben az ellenséges haderővel összekötötté jutott románság sokrészben megelégedett hűségéről. Ezek a tapasztalatok mutatják, hogy hazánkban több teljesen eltérően kezelendő nemzetiségi kérdés van, sőt a román kérdés is vidékenként különböző. Így tehát gyakorlatilag az egyes kérdésekben konkrét alapokon kell azokat az elveket kezelni, amelyeket az igazságügyminiszter helyesen felállított. A tótságot hangulata is vidékenként különböző, sőt felekezetek szerint is. Általában a tótságot, még ahol erősen inficiált cseh csapatokkal került is érintkezésbe, a csábításokra erős reakcióval felelt. Radikálisan kell elbánnunk azonban minden szállal, amely a tótságot a csehekkel akarja összekötni.

Konstatálnunk kell, hogy az erdélyi magyarság helyzete sokkal jobban van megtámaszva, mint a háború előtt hittük. Most bátrabban kell fellépniük, hogy a jobb jövőt előkészíthessük. Addig azonban, amíg ezt meg nem tesszük, nem szabad olyan választójogot alkotnunk, amely az erdélyi magyarságot kiszolgáltatja a románságnak. Igaza van az igazságügyminiszternek, hogy a választójog nem olyan lényeges, hogy a nemzetiségi veszedelem gyógyszerének volna tekinthető, de a radikális választójog csak akkor alkotható, ha a tényleg ható gyógyszerkövet meg-

teremtettük. Ami a gyógyszerket illeti, az igazságügyminiszternek a büntetőjogi reformokról elmondott szavait örömmel fogadjuk.

Epen a magyar vidékeken ma az oktatás olyan stádiumban van, hogy a gyermekek legnagyobb része elvégzi a hat osztályt, de a négy osztály elvégzésénél a fejlődés a magyarság rovására lenne. A területi cenzusra a kiskorúak érdekében van szükség, mert az egyoldalú cenzus a kiskorúakra nézve nagyon igazságtalan eredményre vezetne. Ez a következő abszolút demokratikus. Az analfabéták szavazati jogát hajlandó megfontolás tárgyává tenni s ez alapon a részletes vita során lehet eldönteni a kérdést. A magyarul írni és olvasni tudásra vonatkozólag ugyanazok az elvek vezetnek, mint Bethlen István grófnak. A választójog kérdését könnyebb úgy eliminálni, hogy a különböző felfogásokra megegyezzenek. Ebben nem lehet érintve senkinek a reputációja sem. Ha ez a mód nem volna megvalósítható, akkor ök készek a további harcra. — Vértó szívvel, de férfiasan. Lelkiismeretük tiszta. A nemzet és a történelem fog ítélkezni eljárásuk fölött.

Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszter reflektál az elhangzottakra. A házfelosztás gondolatával eddig nem foglalkozott, mert e bizottságnak az a feladata, hogy a választói joggal foglalkozzék, a másik pedig politikai kérdés. A kormánynak a házfelosztásra felhatalmazással kell bírnia, mert ha ez nincs a kezében, darabont-kormány.

Tisza István gróf személyes kérdésben történt felszólalása után Apponyi Albert gróf hangoztatja, hogy a jogok és kötelességek tekintetében egyenlő mértékkel kell mérni. — A megígért jogkiterjesztést teljesíteni kell, mert ha a kormány ezt nem tenné, nemesak egyéni reputációját játszaná el.

Az elnök ezután szavazásra tette föl a kérdést.

A bizottság Szász Pál egyetlen szavazatával szemben általánosságban egyhangúlag elfogadta a javaslatot. — Bethlen István gróf visszavonta a külön bizottság kiküldésére vonatkozó indítványát, mire az ülés véget ért.

A részletes vitát a husvét utáni első ülésen kezdik meg.

A 39. gyalogezred diszküldöttsége a Zita-napon

Az április 7-én és 8-án tartandó Zita-napra nemesak a közel vidék zarándokol Debrecenbe, hanem az ország több helyéről, sőt a fővárosból is igen sokan jönnek el, hogy tanulmányozzák a 39. és 16-os hősök árváért rendezett ünnepségeknek.

A 39. gyalogezred egy diszküldöttséggel képviselteti magát. Ez a küldöttség a Debrecenben levő 39-eseken kívül Königrätzből jön ez alkalommal az ünnepélyre.

A Zita-nap előkészületei lázasan folynak. A különféle rendezések szorgosan buzgólnak, hogy a siker méltó legyen a nemes célhoz. Debrecen és Hajdumegye közönsége pedig szerető szívvel, példás áldozatkészséggel áldoz az árva-alapra.

A tegnapi nap folyamán a következő nagyobb adományok érkeztek a debreceni katonai állomásparancsnoksághoz: özv. Jóna Istvánné, Jóna István, Falk Ármán és Társa 300—300 korona, Singer Lajos (másodsor) 250 korona, Kroh Vilmos 200 korona, Jóna János 200 korona, dr. Láng Sándor, dr. Galánffy János, Svetits-intézet, dr. Engel Ignác, id. Weichinger Károly, Nagy Sándor, Császár István 100—100 korona, Ekli József (másodsor) 50 korona, Nádudvari Lajos 50 korona, dr. Erdei Ferenc, Rosenfeld Salamonné, Fried Samu, Falk Lajos, dr. Irinyi István, Országos Hadigondozó Hivatal debreceni rokkant-iskolájának tisztviselőikara és tantestülete, Eisenberg Testvérek, Link Gyula, Weisz festékeskedő, Barna György, dr. Berger Andor, özv. Uszó Istvánné, Fenyvesi Emánuel, Pappler Ferenc 50—50 korona, Stern József és Testvére pótlólag 50 korona, Feri és János 50—50 korona, Tetétleni Fogyasztási Szövetkezet 50 korona, Augusztá-szanatórium tisztjei 50 korona.

KEDD: Ösz
SZERDA: Ö
CSÜTÖRTÖ
PÉNTEK: S
SZOMBAT:
Este: Rát
tagjának é
VASÁRNAP:
és társulat
CS

KEDD: Bob
SZERDA: D
sága, Ifjus
ceg, C) bé
CSÜTÖRTÖK
PÉNTEK: Ba
SZOMBAT: D
démese. —
VASÁRNAP:
Szultán, op

Porzsoló

— Az „Esti le-
lejtött Debrecen
kedvesen, okos
debreceni közön-
nek mindegyik
zelálló. Az egyi-
ház. —

A „Leckék
zsoló Budapest
lusos előadások
keres föl a bud-
egyetlen előadá-
hallgatósága vo-
legnagyobb részt
szívesen, figyel-
kat és lelkesen,
nak, akit valósá-

Az előadás
ner formától és
dása, amelynek
reteten és a szí-
a hallgatóságot
melyeket igazsá-
egy pillanatra
lanyhulni. A ház-
tendenciát is szo-
zasság szépségé-
sága és a házass-
ságának és bold-
gáról való meggy-
ismertetésében e-
forrongó, sebek
védekeket rejteget-
tott rá, fölönült
az írónak életé-
lágba csak az a
lépjen.

A közönség
az előadást és a
és a fényes siker
ünneplése közben
taltól.

Bob herceg.
A magyar operá-
ként ma este a
Jenő bájos muzs-
kerül színre. Az
darabot színpadr-
zenei előkészítés
uidonsággal.

Öszí vihar.
Jób Dánielnek
ma este mutatja

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

VIGSZÍNHÁZ.

KEDD: Őszi vihar, színműi újdonság.

SZERDA: Őszi vihar.

CSÜTÖRTÖK: Őszi vihar.

PÉNTEK: Stambul rózsáa.

SZOMBAT: Délután: Románc, színmű.

Este: Rátkai Márton, a Király Színház

tagjának és társulatának vendégjátéka.

VASÁRNAP: Délután és este: Rátkai Márton

és társulatának vendégjátéka.

CSOKONAI-SZÍNHÁZ.

KEDD: Bob herceg, operett. B) bérlet.

SZERDA: Délután: II. Rákóczi Ferenc fog-

sága. Ifjúsági előadás. — Este: Bob her-

ceg. C) bérlet.

CSÜTÖRTÖK: Bob herceg. A) bérlet.

PÉNTEK: Baccarat, színmű. B) bérlet.

SZOMBAT: Délután: Koldus és királyfi, tün-

dérme. — Este: Tatárjárás. C) bérlet.

VASÁRNAP: Délután: Próbaházasság. Este:

Szultán, operett.

*
Porzolt Kálmán fölolvasása
a Vigszínházban

Az „Esti levelek“ országos nevű írója ma lejött Debrecenbe, hogy két órán szellemesen, kedvesen, okosan és élvezetesen eszegejen a debreceni közönségnek két témáról, amelyeknek mindegyike érdekes s a közönséghez közelálló. Az egyik a házasság, a másik a színház.

A „Leckék a házasságról“ címen Porzolt Budapestén óriási érdeklődés mellett ciklusos előadásokat tart, amelyeket tömegesen keres föl a budapesti közönség. A debreceni egyetlen előadásnak is nagy, szép és előkelő hallgatósága volt. Szép különösen azért, mert legnagyobb részét hölgyek jelentek meg, akik szívesen, figyelmesen hallgatták az előadásokat és lelkesen, melegen taspoltak az előadónak, akit valóságos ovációban részesítettek.

Az előadás közvetlensége, minden doktriner formától és nehézkességtől ment okoskodása, amelynek minden következtetését a szereteten és a szíven át vezette le, megragadta a hallgatóságot; a felhozott esetek pedig, amelyek igazságainak világítására hozott föl, egy pillanatra sem hagyták az érdeklődést lanyhulni. A házasságról adott leckéje komoly tendenciát is szolgált: a házasság, a tiszta házasság szépségének, jószágának, a leánytiszta-ság és a házassági hűség megőrzése fontosságának és boldogító erejének mindenhatóságáról való meggyőzés. A színpalak közti világ ismertetésében ennek a kifelé csillogó, belül forrongó, sebeket, irtózatot fájdalmakat, szenvedéseket rejtgető világnak valóságára mutatott rá, fölvonultatva e világ lakóinak s velük az írónak életét. Mindenkit óva intett, e világha csak az abszolút tehetség és karakter lépjen.

A közönség még sokáig hallgatta volna az előadást és az előadót, aki megszerettetve és a fényes siker babérajával, a közönség lelkes ünneplése közben távozott el a fölolvasó-asztaltól. (=)

Bob herceg. (A színházi iroda jelentése.) A magyar operett-ciklus második előadásaként ma este a Csokonai-színházban Huszka Jenő bájos muzsikájú operettje, a Bob herceg kerül színre. Az előadás premierként hozza a darabot színpadra, teljesen új betanulással és zenei előkészítéssel és nagyon sok scenikai újdonsággal.

Őszi vihar. (A színházi iroda jelentése.) Jób Dánielnek szenzációs sikerű színművét ma este mutatja be a Vigszínház. A nagyha-

lászú, kitűnő színmű a drámai együttes leg-
jobb erőivel kerül színre.

Rátkai Márton Debrecenben. 23-án és 24-én, szombaton este és vasárnap délután és este tartja három előadását a Vigszínházban Rátkai Márton, akinek a neve maga garancia az est sikeréért. Emellett olyan pompás műsort állított össze, amely a közönség igényeit teljes mértékben ki fogja elégíteni.

Gazdag szegények. Minden eddigi Jókai-filmnél legjobban sikerült és általában jelentős produktuma a magyar filmgyártásnak ez a legújabb Jókai-film. — Mattyasovszky Ilona, Szentgyörgyi Márta, Somlay Artpr, Szöveggy Gyula, Lajthay Károly, ez a jeles művészgárda nagy művészettel játsza a főszerepeket, a felvételek pedig az Uher-gyár remekei. Ma utoljára kerül színre az Urániában.

A csunya iú az Apollo nagy slágere, a Phoenix-filmgyár remeke; a főszerepeket Kramer Leopold, B. Marton Erzsé és Balassa Jenő alakítják. Ma utoljára van az Apollo műsorán.

A 70 tagból álló symphonikus zenekar, Egressy Sándor karnagy vezetésével, egyetlen hangversenye az Urániában kedden, március 26-án. Jegyek előre válthatók. Hely-
árak: 8 K, 7 K, 6 K és 5 K.

Katasztrofális robbanás
Páris környékén

Ötvenkilenc halott, másfétezer sebesült

Pénteken kora délután felrobbant Franciaország egyik legnagyobb municioraktára és még a háború borzalmai közepett is világraszóló katasztrófát okozott. A raktár Páris közvetlen közelében: **La Courneuveben** volt, tele löporral, gránáttal, világítóbombával és egyéb kész municióval, amely elszállításra várt. A robbanások, amelyek egész délután tartottak, Páris tizedik és tizenhatedik kerületében is egész házsorokat rombadöntöttek és óriási tüzvészeket támasztottak, amelyeket csak szombaton sikerült lokalizálni.

A **Petit Parisien** így írja le a szörnyű robbanást:

Orkán keletkezett és megnyílt a föld, füstoszlopok gomolyogtak a magasba, lángok törtek elő, egész Páris megreszketett belé. A lángtenger hirtelen elaludt, a sűrű füst magasan terjengett és sötétség támadt tőle. **Házfedelek röpködtek a levegőben, háztetők zuhantak le, falak dőltek össze,** nehéz égésszag terjengett s a sűrű porfelleg lepette be mindent. De csak ezután keletkezett a szörnyűség. — Mintha heborult volna az ég, vagy hirtelen leszállott volna a sötét este, holdfény és csillag nélkül: olyan füstfelleg terpszkedett a házak fölött és a sötétségben fekete alakok halálos félelemben futkostak szanaszét. **Feketétek voltak a koromtól, vérük folyt és irtózatosan jajveszkeltek.** A házakból mindenki az utcára futott, özlött a nép a szabadba, igyekezett ki a rétekre, rohantak az emberek és senki sem tudta, mi történt.

La Courneuve olyan, mint egy bombázott és rombadöntött város. A környéken összeomlottak a repülőhangárok, utcák tüntek el a föld színéről, az Avenue du Bourget szép háza, köztük sok emeletesek, romokban hevernek. A gyárak falait szétvetették a robbanások, mindenütt tűz támadt. Amennyire eddig meg lehetett állapítani, **másfétezernél is több a sebesültek száma.** A courneuvei löporraktárak alkalmazottai közül **tizenkettő és a hatvanhárom katonai munkás közül negyven-**

hét nyomtalanul eltűnt. Minden gyárban és minden házban sebesültek vannak. Az anyagi kár egyelőre felbecsülhetetlen. A nagy boulevard szép boltjainak hatalmas kirakati ablakai bezuzódtak, porcellánraktárak sok drága holmija csupa törmelék, egy nagy gyógyszer-tár elpusztult, egy szálloda és annak egész földszintjét elfoglaló üveges bolt és sok ház erősen megsérült, a Nemzeti Könyvtárban minden ablak betörött és a palota orma lezuhant, több terem belső fala megrepedt.

A megejtett nyomozás teljes biztonsággal kiderítette, hogy a nagy szerencsétlenséget **véletlen baleset okozta La Courneuveben. Három katona egy láda gránátot vitt.** Egyszerre csak a ládából gyanus sístergés hallatszott. A katonák letették a ládát, futásnak eredtek, menekültek a földadatti folyosók felé és utközben figyelmeztették a löporraktár munkásait, hogy mindenki igyekezzék a futóárkok mélységeibe. Alig teltek bele percek és a láda, amelyben bizonyára surlódás vagy ütődés miatt tüzet fogott egy gránát, **felrobbant és utána a közelben felhalmozott ládák egész tömege, majd az egész löporraktár a levegőbe röppült.**

HIREK

— **Kállay és Tauffer kormánybiztosok Debrecenben.** Kállay Ubul, az Országos Hadigondozó kormánybiztosa, kedden Debrecenbe érkezik, hogy itt az illetékes tényezőkkel szükséges megbeszéléseket folytasson. Szerdán délelőtt 10 órakor értekezlet lesz a városházán az alispán, a polgármester, a városi és vármegyei árvaszéki elnökök bevonásával. Ugyancsak Debrecenbe jön Tauffer Vilmos dr. egyetemi tanár, az anya- és csecsemővédelem kormánybiztosa, hogy az anya- és csecsemővédelem kérdésében irányításokat adjon. Tauffer Vilmos dr. pénteken érkezik Debrecenbe.

— **Debrecen és a minisztériumok.** Márk Endre udvari tanácsos polgármester a mai tanácsülésen jelentést tett legutóbbi budapesti utjáról. Örömmel jelentette be, hogy a belügy-minisztériumban a legteljesebb elismeréssel vannak a debreceni városi közigazgatás intézése iránt. Elismerik, hogy a háború alatt derekas munkát végeztek. A 20 millió koronás kölcsön ügye is a legjobb uton halad s illetékes helyen nagyon szerencsés gondolatnak tartják a konvertálást. Általában a debreceni ügyek iránt a legteljesebb jóindulatot tapasztalta. Igyekeznünk kell tehát továbbra is, mert újból azt tapasztalta, hogy a célra vezető, szorgalmas munka nem marad elismerés nélkül. A minisztériumban több fontos ügyben megígérték a jóváhagyást. Bizalommal lehetünk igen fontos ügyeinknek a város érdekében történendő elintézése tárgyában.

— **A jövedelem- és vagyonadó.** A városi adóhivatal közli: Minden adóköteles, ha össz-jövedelme az 1917. évben a 10.000 koronát meghaladta, ezen öt, illetve a vele közös háztartásban megillető össz-jövedelméről, — ha pedig az adóköteles vagyonának értéke a 20.000 koronát meghaladja, a saját, illetve a vele közös háztartásban levők össz-vagyonáról és végre a természetes személyek és a jövedelemadó fizetésére köteles jogi személyek — tekintet nélkül arra, hogy volt-e hadi nyereségük vagy sem — ha adóköteles jövedelmük az 1917. évben a 13.000 koronát meghaladta, az ezen élvezett jövedelmükről, valamint az 1913. évi jövedelmükről, illetve választásuk szerint az 1911—1913. évi átlagos jövedelmükről 1918. március hó 31-ig valómást adni tartoznak. A jövedelemadóra és vagyonadóra vonatkozó vallomás az e két adónemre előírt közös vallomási íven, míg a hadinyereségadóra vonatkozó vallomás az e célra szolgáló külön vallomási íven adandó. Az ingyen kiszolgáltatandó vallomási ívek a városi adóhivataltól (Kossuth-u. 4. sz.) vehet-

tők át. — Aki vallomását kiállítani nem tudná, a városi adóhivatal köteles részére a tollbamondott vallomást díjtalanul kitölteni. Ha pedig a vallomási ívek miként való kitöltésére nézve az adózónak kétségei vannak, szóval előterjesztendő kérésére egy a városi adóhivatalnál, mint a kir. pénzügyigazgatóságnál a szükséges felvilágosítást megkaphatja.

Halálozás. Résztvétel közöljük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatja Budaházy Zoltán, Budaházy Anna Jalsoviczky Sándorné, Budaházy Kálmán, Budaházy István, veje Jalsoviczky Sándor, valamint unokái Jalsoviczky Károly, Zoltán, Sándor Tibor, a távolabbi rokonok nevében is özvegy budaházy és veskőczy Budaházy István né kesesei Keressey Amália urasszonynak, a legjobb anyának, nagyanyának, rokonnak, életének 85-ik, özvegyiségének 12-ik évében, rövid szenvedés után, 1918. évi március hó 18-án délelőtt 11 órakor történt gyászos elhunytát. Felejtethetlen kedves halottunk földi részei folyó március hó 20-ik napján, szerdán délután fél 5 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint Batthyány-utca 24. számú házuknál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra elhelyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat, ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. — A temetést a Dankó temetkezési vállalat (Kossuth-utca 6.) rendezi.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben. Az Alföldi Takarékpénztár f. hó 16-án tartotta XLV-ik évi rendes közgyűlését, mely egyhangulag elfogadta az igazgatóságának a nyereség felosztására vonatkozó javaslatait. Ezek szerint a K 338,641.53 összegű tiszta nyereségből 8% osztalékra K 192,000, a tartalék-alapnak K 1,700,000-re való kiegészítésére K 50,000, ingatlan értékesítéskénti tartaléknak K 70,000-re való felemelésére K 10,000, adományokra K 4000, tisztviselők rendkívüli hadipótlékára K 7500 fordítatik és az alapszabályszerű jutalékok levonása után fennmaradó K 22,797.64 az 1918. év számlájára vitéttet elő. Az igazgatóságból sorrend szerint kilépő Fürst Ödön és Jakab János urak iraválasztattak, az igazgatóság új tagjává pedig Rásó István urat. Hafiduvármegye főjegyzőjét választotta meg a közgyűlés. A választmányból sorrend szerint kilépő Deutsch Sámuel és Tarbay József urak újra megválasztattak.

Koszorúmegváltás. Klein Jakab kereskedő elhalálozása alkalmából Horovitz Gyula Hajdunánásról 30 koronát, Kis Márton Szentesről 20 koronát, Klein Vilmos Gyomáról 20 koronát, Rahmer Sándor 20 koronát, Hoffmann és Kronovitz 25 koronát, Klein Mór Mezőberényből 10 koronát, Aczél Henrik 10 koronát adományoztak koszorúmegváltás címén a szegények részére.

Az államsegély felemelése. A városi tanács mai ülésén kimondta, hogy felterjesztést intéz a belügyminiszterhez, hogy az 1918. évi rendőri államsegélyből nagyobb összeget utaljon ki Debrecen város részére.

Felolvasás a debreceni Csokonai-körben. A debreceni Csokonai-kör a kollégiumi egykori „Bokréta” közreműködésével felolvasó ülést tart e hó 24-én, virágvasárnapján délelőtt fél 11 órakor a vármegyeház dísztermében. — A műsor a következő. 1. A Bokrétáról. Megnyitó beszéd: mondja Kardos Albert, a kör titkára. 2. Öt költemény. Irta a Bokréta öt tagja; szavalja Thuróczy Gyula, a Csokonai-színház művésze. 3. Próza. Irta és felolvassa Oláh Gábor, a Csokonai-kör választmányi tagja. 4. Költemények. Irta és felolvassa Baja Mihály, a Csokonai-kör tagja. 5. Bajá Mihály—Lengyel Dezső: a) Nagy Kunságban sirmak... Gyökössy Endre—Lengyel Dezső; b) Galamb szállt az ablakodra... Madai Gyula—Lengyel Dezső; c) Nem ismerlek még... Éneklő Babits Vilma, a Csokonai-színház művésznője, kíséri Fábry Irma zongoraművésznő. — Szünet. — 6. Immaculata. Költemények: írta és felolvassa Gulyás József, a Csokonai-kör vendége. 7. A népvész. Tömeglélektani riport. Irta és előadja Madai Gyula, a Csokonai-kör tagja. 8. Költemények. Irta és felolvassa Gyökössy

Endre, a Csokonai-kör tagja. 9. Gulyás József—Lengyel Dezső. Oláh Gábor—Lengyel Dezső: a) Ha meghalok... b) Ária a Tüzimádó zenedrámából. Éneklő Babits Vilma, kíséri Fábry Irma. — A Csokonai-kör tagjai tagsági jeggyel vagy meghívóval léphetnek a terembe; nem tagoknak 2 korona a beléptéij.

Elfogott betörők. A debreceni rendőrség vasárnap letartóztatta Kozma László 3. honvéd gyalogezredbeli őrzetetőt, valamint Szabó László 39. gyalogezredbeli katonát. A két katonát egy cipészműhelybe az ablakon át betört sonnan talpbőrt, cipőfelső-részt, férfiruhákat és élelmicikkeket loptak el. Kinyomozta a rendőrség orgazdáikat is, akik ellen megindította az eljárást. A két katonát, akik notórius bűnösök, Hortobágyi Ernő dr. rendőrkapitány, miután tettüket beismerték, átadta a katonai rendőrségnek.

A Szurmay Sándor-honvédalap jelvényei. A báró Szurmay Sándor-honvédalap javára művészi kivitelű jelvényeket és plaketteket hozott forgalomba a Hadsegélyző Hivatal. A jelvényeket Székely Károly szobrászművész, tartalékos hadnagy tervezte s ahhoz a mélyreható társadalmi mozgalom érdekében örmöst ílt modellt Szurmay Sándor honvédelmi miniszter, akinek kiválóan sikerült domborműve arcmását, az útszoki harcok titáni küzdelmét szimbolizált keretben mutatja be a jelvény. A sapkajelvényeket 2 koronáért, a nagy bronzplaketteket pedig 30 koronáért árulja a Hadsegélyző Hivatal. Az ország védelmében elesett hős honvédekért a legkevesebb, amit a hálás utókor tehet, hogy gondtalan ellátást és nyugalmas jövőt ad elárult hozzátartozóinak. A Szurmay Sándor-alap célja annyira nemes, hogy a mozgalom intenciói megszólaltatják ezuttal is a melegen érző emberek szívét s ki-ki tehetése szerint, de legalább a kétkoronás sapkajelvény megvásárlásával részese lesz az alapnak. A jelvényeket a Hadsegélyző Hivatal központi elárusító helyiségében (Akadémia-utca 17.) és városi üzletében (Kossuth Lajos-utca 15.) árulják.

A debreceni m. kir. Tudományegyetem eddig elkészült épületesoportjairól művészi kivitelű képeslevezőlapok nagyban kaphatók a kiadó cégénél: Csáthy Ferenc m. kir. tudományegyetemi könyvkereskedésében és minden helybeli trafik- és papírkereskedésben.

CSAK RÁDIUM SÓBORSZESZT használjunk test- és egészség-ápolásra.

Nagy üveg ára	K 12.—
Közép üveg ára	K 6.30
Kis üveg ára	K 2.20

Gyártja: A Donántuli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársasága
:: Nagykanizsán. ::

Gőzeke szántást

vállalok, de csak fekete földön. Értekezhetni a BERTA-MALOMBAN lehet.

VISZKETECSÉGET, SÖMÖRT, RÜHT a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fiesch-Téla eredeti, törvényesen védett „SKABOFORM-BARNA ZSIR”, Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Fiesch-félt kérjünk. Próbátégely K 2.30, nagy tégely K 4.—, családi tégely K 11.—. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél, rendelhető: Dr. Fiesch E. „Korona” gyógyszerára, Győr Vételnél a „SKABOFORM” védjegyre ügyeljünk

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-ut 49., a főpostával szemben.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása minden szó 20 fillér. Vastagabb betűből szedett szavak 40 fillér. Legkisebb apró hirdetés 2 korona.

Aranyat-üzüstöt, briliántokat, bármilyen szülő zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Eladó szőlő és gyümölcsös. Széchenyi kert, István-ut 26—28. sz. 3400 m²-es, 120 méter utcai fronttal, a tisztviselő-telep szomszédságában, a villamos állomáshoz pár percnyire, a legnemesebb gyümölcsfákkal beültetve jutányos áron eladó. Felvilágosítást nyújt László Imre városi nyomda.

Hereségek megvételre jó minőségű istrángot és kötőféket nagyobb és kisebb telekben. **POLACSEK FÜLÖP és FIA NYIRBÁTOR.**

Eladó a Péterfia-utca 11. számú ház, öt lakosztály, istálló, nagy udvar és óriási kerítél. Értekezhetni az Alföldi Takarékpénztárnál.

Eladó kukorica göré 38 méter hosszú. Megtekinthető Bárcy-ut 7. szám alatt.

Eladó. Hajduböszörmény határában a vasúti állomástól 12 km-re a Tiszapolgári országút mentén, 250 magyar hold réti fekete földbirtok. Teljes gazdasági épületekkel. Kedvező földesúri kölcsönrel. Jó fizetési feltételek mellett. Értekezhetni: Debreceni Gazdák Bankja rt.-nál.

Irgógep legjobban javít Keszler, első debreceni műszerész Széchenyi-u. 1.

Nagy meg-takarítás, ha törv. védett **„Tekla” ruhafestőket** használ, valódi anilinfesték, kipróbált, használati utasítással, mely minden csomagon rajta van. mindenki odahaza bármilyen színe ruhát, blúz, kendőt, harisnyát, selvet, vásznat és akármilyen kelmet festhet. — Egyszeri próbánál mindenki meggyőződhet. **Fleischer Mór** nagykereskedőnél **Hatvan-utca 15.**

VESZEK sárga és fehér viaszkt, mintát és árajánlatot kér **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerész, Aranygyászaru gyógyszerára. (Szinház mellett.)

Aktuak törött aranya, ezüstje, éksze, vagy záloglevele van eladó, hívja meg **Krámer, Arany Bika-bérház 3.**

Tégla eladó nagyobb mennyiségben, szükség esetén vagonba is rakva. Értekezhetni Péterfia-utca 16. sz. I. em.

POLACSEK FÜLÖP és FIA nagykereskedés, Nyirbátor. keres megvételre használt **dohányzsineget.**

Tégla és cserépgyár

17 hold szántóföld munkaterülettel **Hajduszentpéter községben 1918 március 21. napján délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen örök áron eladatik.** Kikiáltási ár 40,000 korona.

Előjáróság.

Meghívó

a Hajduböszörményi Hitelbank és Takarékpénztár Részvénytársaság 1918. évi április hó 6-án d. e. 11 órakor az intézet helyiségében tartandó

IX-ik évi rendes közgyűlésére

a tisztelt részvényeseket meghívja Hajduböszörmény, 1918 március 13.

Az igazgatóság.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése.
  2. A felügyelő-bizottság jelentése.
  3. Az 1917. évi zárszámadás és mérleg elbírálása, a nyereség felosztása, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
  4. Igazgatósági, felügyelő-bizottsági és választmányi tagok választása.
  5. Esetleges indítványok.
- * Az alapszabályok 17. §-a szerint csak azon részvényes bír szavazati joggal, ki mint ilyen a közgyűlést megelőzőleg 60 nappal a részvénykönyvbe bejegyeztetett és aki részvényeit 3 nappal a tervény ellenében az intézet pénztáránál, vagy a Debreceni Hitelbank Részvénytársaságnál letétbe helyezi.

TIZENHA
DE
KLÓFIZIK
EY HÓRA
FÉLÉVRE
Amel
A dipl
ország
Olas
Vozérk
Budap
jelentés.
Nem volt
A né
Berlin,
lás jelentése.
NYUGATI HA
Ruppre
csoportja
osztályok roh
ményes felder
több mint 300
től a la bassée
harc, az arve
tárok közt m
A néme
tábornok
nál badeni roh
foglyot hoztak
kókból. A tüz
dalán és a C
Verdun észak
dett felderítés
leti partján éjs
litottak be.
Albrecht
ceg hades
vonal számos
Sundgauban a
fejtettek ki.
Tegnap lé
pülőgépet és 2
A többi h
A ném
Berlin,
ség jelenté má
A nyugati
harci evékeny
és a Parroy-er
A többi h
URANIA
Gondoltok
március 30—31.